

решенията на балканските съюзници по разпределението на завоюваните земи от полуострова. Балканският договор постановява, че тези земи се припадат на Сърбия и тя трябва да ги получи. Със същия странен мироглед, който му позволява да застъгне най-живо източните руски интереси — Мраморното море — нашето правителство се ангажира да предизвика и големитъ немски държави.

Правителството не се ограничи да се обяви само привидно, отъ съюзническа куртуазия, срещу руския съветъ за умереностъ. То натоварва същевременно и председателя на камарата да съобщи на австро-унгарските управници, въ своята предстояща същъ среща, че България ще поддържа съ всичката си енергия излизането на Сърбия на Адриатическо море. Така то създаде едно формално основание на Сърбия да говори, че наистина борбата се води за една реална териториална придобивка, за собствена земя, грабвана насилиствено отъ други.

Нашето правителство не обърна внимание и на многобройните предупреждения, които получи отъ други страни, да не поставя въ движение всички свои сили за една кауза, пропаднала още отначало.

Възползвана отъ това наше признание, че Сърбия е загубила нещо, което е вече нейно, за което следва, по презумпция, да бъде обезщетена, тя не престава да ни наследчава да се боримъ се по-енергично съ подобни изявления, предъ великите държави. Тя съобщава същевременно на всички мъродавни места, че има право да иска отъ насъ солидаризиране въ борбата ѝ, че България се е задължила да се яви на страната на Сърбия срещу всъкиго, който я ощетява. А понеже беше известно кои сили можеха да застъгнатъ тогава интересите на Сърбия, първата пролука за съдържанието на договора и първото доносничество предъ централния съюз беше направено.

Въпросът за отдельна, независима Албания открива веднага една празнина въ договора, който не посочва отъ къде ще се компенсира тази отъ договорящите страни, която бъде увредена отъ някоя голема държава. Съ цель да се склучи по-скоро съюза, съзнателно е избъгнато да се видатъ по-ясно скритите елементи на бъдещите раздори. Енергичната намеса на Австро-Унгария въ бъдещата съдба на Албания не е била изненада за балканските съюзници, които много по-рано съ имали случая да обсъждатъ този въпросъ. Още при сключването на договора между Сърбия и България въ 1904 год., делегатите съ се запитвали за поведението на Австро-Унгария и Италия при застъгането албанските земи. И затова въ единъ отъ членовете на договора се е подирило сръдство — независимо отъ неговата големина или малка ефикасност — за защитата интереса на Черна Гора. Когато въроятността за ликвидирането на Турция беше несравнено много по-голема, отколкото преди 8 години — при сключването на балканския съюз и при продължителните преговори, които го предшествуваха, нашите управници не дадоха никакво внимание на затрудненията, които можеше да създаде Албания. Отъ своите проекти тъ отстраниха съвсемъ Албания и, при желанието да се добиятъ на книга възможно по изгодни договорни условия, тъ приеха възгледа на сръбски държавници, които съ посочили начина за разрешаването на албанския въпросъ. Споредъ Миловановичъ, напр., албанците съ неспособни за култура и поради това, тъ трябвало да бъдатъ споделени между Гърция и Сърбия. Но графъ Еренталъ и графъ Берхолдъ, въ последствие — думата на когото имаше несравнено по-голема тежестъ отъ тази на Миловановичъ — настоя да се създаде една автономна Албания, която, за да бъде по-жизнеспособна, трябваше да включи въ себе си и други земи.

Въ възраженията, които е направило въ последствие нашето правителство на сръбските мотиви, съ които се иска ревизията на договорите, се изтъква „че никъде въ договора и приложението му не е казано каква часть отъ земите около Адриатическо море ще влезе въ пределите на Сърбия“. Съзнавало се е, навърно, че